

ใช้บันไดพาดอย่างปลอดภัย

บันไดพาดเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่ง ที่มีการใช้ในสถานประกอบการแทบทุกประเภท เช่น ในอุตสาหกรรมที่มีการติดตั้งเครื่องจักร และอุปกรณ์ที่จะต้องทำงานในระดับสูง ซึ่งคนงานจะต้องไต่บันไดขึ้นไปทำงานในการซ่อมสร้างในที่สูง งานเก็บขนย้ายวัสดุที่วางไว้ในที่สูง เป็นต้น ซึ่งมีคนงานจำนวนมากที่ประสบอันตราย เนื่องจากการพลัดตกจากบันได ทำให้บาดเจ็บตั้งแต่เล็กน้อยไปจนถึงพิการ และเสียชีวิต เนื่องจากการเคลื่อนย้ายบันไดอยู่เนืองๆ ซึ่งสาเหตุมักมาจากผู้ใช้บันไดและผู้ที่เกี่ยวข้องขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้บันไดอย่างปลอดภัย

บันไดพาดมีกี่ประเภท

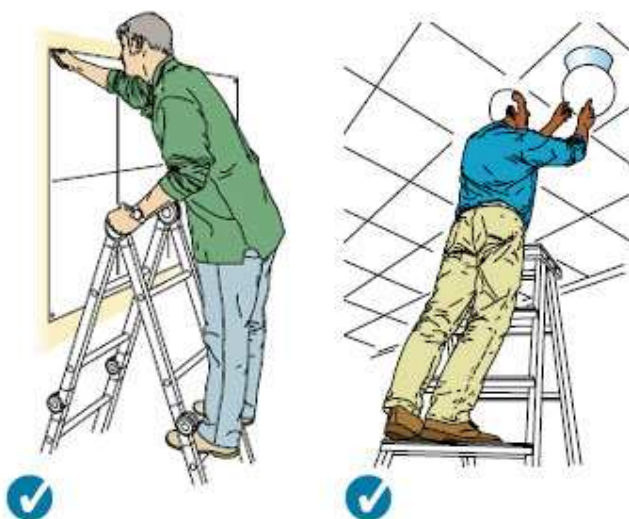
หากแบ่งประเภทของบันไดตามลักษณะการใช้งาน จะสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท คือ

1. ประเภทที่ใช้ในงานอุตสาหกรรม บันไดประเภทนี้เหมาะสม สำหรับน้ำหนักงานมากสามารถรับน้ำหนักผู้ใช้บันไดและอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆที่นำขึ้นไปด้วยได้ถึง 113.4 กิโลกรัม (250 ปอนด์) บันไดประเภทนี้เหมาะสำหรับการซ่อมบำรุง งานก่อสร้าง เป็นต้น ถ้าเป็นแบบ 2 ตอน จะทำด้วยโลหะ หรือไม้ มีความยาวถึง 18.3 เมตร (60 ฟุต) ถ้าเป็นแบบ 3 ตอน จะทำด้วยโลหะและมีความยาวถึง 22 เมตร (72 ฟุต)

2. ประเภทที่ใช้ในกิจการค้าทั่วไป บันไดประเภทนี้เหมาะสำหรับใช้ในงานทาสี และงานที่รับน้ำหนักปานกลางสามารถรับน้ำหนักผู้ใช้บันไดและวัสดุอุปกรณ์ที่นำขึ้นไปด้วยได้ไม่เกิน 102 กิโลกรัม (225 ปอนด์) หากเป็นบันได 2 ตอน จะมีความยาวถึง 48 ฟุต ทำด้วยโลหะ หรือไม้ แต่ถ้าเป็นแบบ 3 ตอน จะมีความยาวถึง 18.3 เมตร (60 ฟุต) ทำด้วยโลหะ

3. ประเภทที่ใช้ในบ้าน บันไดประเภทนี้เหมาะสำหรับงานเบา สามารถรับน้ำหนักได้ไม่เกิน 90.7 กิโลกรัม (200 ปอนด์) มีขนาด 2 ตอน เท่านั้น ความยาว 9.8 เมตร (32 ฟุต)

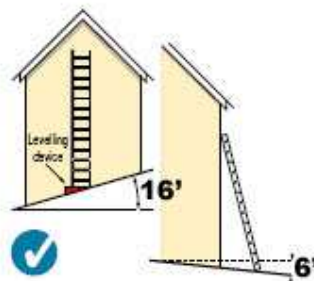
ใช้บันไดพาดให้ปลอดภัย...ทำอย่างไร?

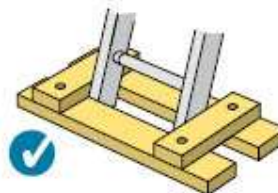
การเลือกประเภทของบันได ต้องเลือกบันไดที่สามารถรับน้ำหนักของคนและงานที่นำขึ้นไปด้วย มีขนาดความยาวพอเหมาะ สามารถทำงานได้อย่างสบาย หากทำงานเกี่ยวกับไฟฟ้าต้องเลือกบันไดที่ทำด้วยวัสดุที่เป็นฉนวนไฟฟ้า

การตรวจสอบสภาพก่อนการใช้งาน บันไดที่นำไปใช้ต้องมีสภาพแข็งแรง รววจับ ขึ้นบันได และอื่นๆ ต้องอยู่ในสภาพดี ส่วนยึดล็อก เมื่อขยายบันไดให้ยาวขึ้น สามารถยึดได้มั่นคง ขึ้นบันไดไม่สั่นเป็นต้น

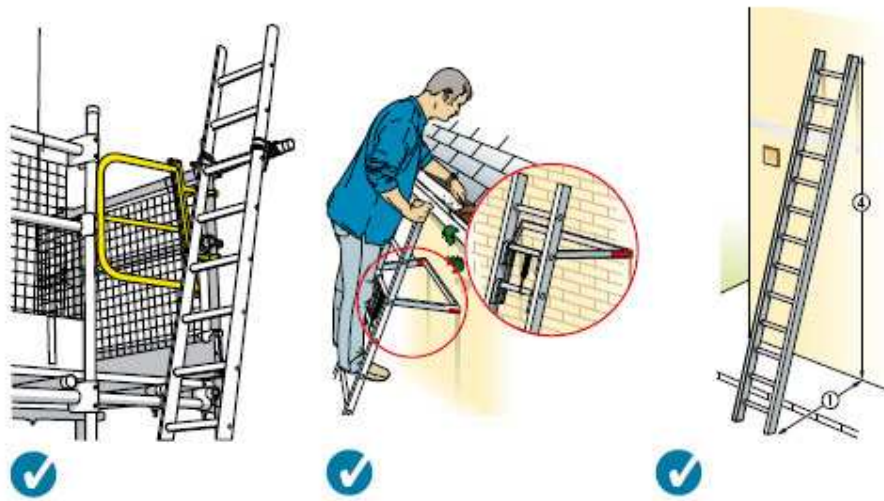
การเคลื่อนย้ายและการยก บันไดที่พับได้ควรพับให้สั้นที่สุดก่อนการยก หรือเคลื่อนย้ายทุกครั้ง บันไดที่มีความยาวขนาด 5 เมตรหรือน้อยกว่า สามารถใช้คนเดียวโดยพาดบันไดกับไหล่ตามแนวนอน โดยปรับให้ปลายด้านหน้าเอียงสูงกว่าพื้นประมาณ 2 เมตร ส่วนแขนอีกข้างหนึ่งคอยพยุงและควบคุมทิศทาง และช่วยปรับบันไดให้มีความสมดุล หากต้องเคลื่อนย้ายบันไดที่ยาวเกินกว่า 5 เมตร ต้องใช้คนงาน 2 คน โดยยกปลายแต่ละด้าน คนสูงควรเดินนำหน้า อย่าวางเครื่องมือต่างๆบนบันไดที่กำลังเคลื่อนย้าย

มุมและความชันในการวางบันได ควรวางบันไดบนฐานที่มั่นคงไม่สั่น และวางให้ทำมุม 68 — 75 องศา หรือให้มีความชันของการพาด โดยวัดจากระยะแนวราบระหว่างบันไดกับกำแพงที่พาดให้อยู่ในช่วงหนึ่งในสี่ถึงสามในแปดของความยาวของบันไดที่ใช้งานอยู่ขณะนั้น และหากพาดบันไดกับหลังคาหรือยกพื้นต่างๆ ให้ปลายอยู่สูงจากขอบหลังคา หรือยกพื้นนั้นอย่างน้อย 3 ฟุต

บริเวณที่ตั้งบันได พื้นที่โดยรอบของฐานบันไดต้องมั่นคง ปราศจากสิ่งกีดขวางต่างๆ ถ้าเป็นทางผ่าน ทางสัญจร ควรกั้นอาณาเขตและติดป้ายบอก "ห้ามชน" ถ้าพาดบันไดที่หน้าประตู ให้ล๊อคประตู ห้ามเปิด ขณะที่ต้องทำงานในอุโมงค์หรือในเนื้อที่จำกัด ควรมีเนื้อที่เหลือตามแนวขนานกับบันไดอย่างน้อย 1 เมตร และจุดที่รองรับการพาดของบันไดต้องแนบสนิท มีที่ล๊อคมั่นคงไม่ทำให้บันไดเคลื่อนที่

การปีนบันได ขณะขึ้นหรือลงบันไดควรหันหน้าเข้าหาบันได และระหว่างการปีนมือควรจับอยู่ที่ชั้นบันได ถ้าเท้าซ้ายเป็นชั้นมือซ้ายก็ต้องเลื่อนขึ้นพร้อมกัน และหากเท้าขวาเป็นชั้นมือขวาก็ขยับจับชั้นบันไดที่สูงขึ้นพร้อมกันเช่นกัน อุปกรณ์เครื่องมือต่างๆควรมีที่ใส่ เช่น กระเป่าสะพาย หรือกระเป๋าด้านหลังของเสื้อ (คล้ายจิงโจ้มีถุงหน้าท้อง) ขณะมือปีนทั้ง 2 ข้างต้องว่างไม่ถืออะไรเลย ให้ใช้มือเฉพาะในการเกาะขณะปีนบันไดเท่านั้น อุปกรณ์เครื่องมือหนักๆควรใช้วิธีการชักออก

การทำงานบนบันได งานที่ไม่ควรอยู่ห่างจากชั้นบันไดขั้นสูงสุดเกินกว่า 1 เมตร บันไดต้องอยู่ในตำแหน่งที่ผู้ปฏิบัติงานสามารถทำงานได้โดยสะดวก ทำให้ไม่ต้องยื่นตัวไปทำงานที่อยู่ไกล เพราะอาจเกิดอันตรายได้ และผู้ทำงานในที่สูงให้คาดเข็มขัดนิรภัยด้วย

การบำรุงรักษา

- เมื่อเลิกใช้ไม่ควรเก็บในที่ใกล้แสงสว่าง ความชื้น สารเคมี และสถานที่ค่อนข้างร้อน เช่น เตา เฝာ ท่อไอน้ำ และบริเวณที่ใกล้เครื่องจักรกลต่างๆ เป็นต้น ให้เก็บบนชั้นหรือสถานที่เก็บโดยเฉพาะ ควรมีที่ยึดบันไดป้องกันการล้ม ไม่เก็บปะปนกับวัสดุอุปกรณ์อื่นๆ และสถานที่เก็บควรเข้าออกได้โดยสะดวก
- ตรวจสอบทุกครั้งก่อนและหลังการใช้ เมื่อตรวจพบว่ามีชำรุดต้องรีบส่งซ่อมทุกครั้ง ควรทำป้ายแขวนติดให้เห็นชัดเจนว่า ชำรุดห้ามใช้ หรือหากชำรุดใช้งานไม่ได้ให้ทำลายเพื่อป้องกันการนำกลับมาใช้อีก
- การตรวจสอบบันได ควรทำเป็นประจำทุก 3 เดือน 6 เดือน หรือ 1 ปี ขึ้นอยู่กับลักษณะงานว่าต้องเกี่ยวข้องกับอันตรายหรือสภาพแวดล้อมที่เป็นอันตรายมากน้อยเพียงไร การตรวจสอบควรทำรายงานหรือบันทึก รวมทั้งประวัติการซ่อมแซมบันได เพื่อการพิจารณาการใช้บันไดอย่างปลอดภัย

ข้อห้ามในการใช้บันไดพาด

- ห้ามใช้บันไดในขณะเดียวกันมากกว่า 1 คน ถ้าบันไดนั้นไม่ได้ออกแบบพิเศษในการรับน้ำหนัก
- ห้ามดัดแปลงนำบันไดไปใช้ในงานลักษณะอื่นๆ เช่น ใช้บันไดพาดเป็นทางเดินระหว่างตึก
- ห้ามนั่งทำงานบนชั้นบันได
- ไม่ควรหันหลังให้กับบันไดขณะขึ้นลง
- ห้ามนำบันไดชำรุดมาใช้งาน
- ห้ามใช้บันไดโลหะในงานที่เกี่ยวข้องกับไฟฟ้า